

รายการอ้างอิง

กฎหมาย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540
พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พ.ศ.2477
พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ.2497
พระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497
พระราชบัญญัติเขตปลอดภัยในราชการทหาร พ.ศ.2498
พระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ.2501
พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ.2503
พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.2504
พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ.2510
พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2511
พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518
พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519
พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2521
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522
พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ.2522
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2530
พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ.2540

หนังสือ

กมลชัย รัตนสกวางศ์. กฎหมายปกครอง คำบรรยายสรุปบทความรายงานการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร:นิติธรรม ,2540.

จรัญ โฆษณานันท์. นิติปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์ ,2532.

- จรัส กาญจนขจิต. กฎหมายเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์. กรุงเทพมหานคร :
วิญญูชน,2540.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. ประชากรวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน,2540.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง. กรุงเทพมหานคร :
สื่อปัญญา,2540.
- บัญญัติ สุชีวะ. คำอธิบายกฎหมายลักษณะทรัพย์สิน อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศ.
บัญญัติ สุชีวะ .กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพรินติ้งกรุ๊ป.
- บุรินทร์ โชคเกิด และวิบูลย์ ทิพย์ โสคติ. คำอธิบายพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ
2522. กรุงเทพมหานคร : บพิศการพิมพ์,2538.
- บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ. กฎหมายมหาชนเล่ม3 ที่มาและนิติวิธี. กรุงเทพมหานคร :
นิติธรรม,2538.
- ประชุม โฉมฉาย. หลักกฎหมายโรมันเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและ
เอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- ประมูด สุวรรณสร. คำอธิบาย ปพพ.ว่าด้วยทรัพย์สิน. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณาการ, 2539.
- ประยูร กาญจนกุล. คำบรรยายกฎหมายปกครอง . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.
- พรชัย รัศมีแพทย์. หลักกฎหมายปกครองท้องถิ่นไทย . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2541.
- ภาสกร ชุณหอุไร. คำอธิบายกฎหมายที่ดิน. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณาการ,2536.
- ร.เลงกาศ์. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม2. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช,2526.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน .กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทัศน์, 2539.
- สมจิตร ทองประดับ. คำอธิบายกฎหมายที่ดิน. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณาการ,2538.
- สมจิตร ทองศรี. ย่อหลักประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : นิติ
บรรณาการ,2540.
- สมยศ เชื้อไทย. ความรู้นิติปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน,2539.
- สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย. รวมกฎหมายควบคุมอาคาร เล่ม1.
กรุงเทพมหานคร : สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย,2538.
- สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย. รวมกฎหมายควบคุมอาคาร เล่ม2.
กรุงเทพมหานคร : สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย,2539.

สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย. รวมกฎหมายควบคุมอาคาร เล่ม3.

กรุงเทพมหานคร : สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย,2540.

สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย. รวมกฎหมายควบคุมอาคาร เล่ม4.

กรุงเทพมหานคร : สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย,2540.

เสนีย์ ปราโมช.,ม.ร.ว. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะทรัพย์ .

กรุงเทพมหานคร:อักษรสาส์น,2521.

หยุด แสงอุทัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป . กรุงเทพมหานคร :

ประกายพริก,2535

เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายผังเมือง .กรุงเทพมหานคร :นิติธรรม,2538.

อนัญญา โปราณานนท์. เศรษฐศาสตร์ทั่วไป . กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายเอกสารและตำรา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต,2541.

อำพน เจริญชินินทร์. คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์.

กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม,2540.

บทความ

วรพจน์ วิสชุดพิชญ์. การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์การตุลาการ.

บทบัณฑิตย42(ตอน1 2534)

สุรัตน์ สืบเหล่ารบ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายที่ดิน. วารสารกฎหมายที่ดิน ปีที่29 ฉบับที่1

(พ.ศ. 2526).

วิทยานิพนธ์

กรรณิการ์ นิโบล. ระบบศักดินาไทยและยุโรป : ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างทางสังคม

และลักษณะพัฒนาการ .วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกประวัติศาสตร์ บัณฑิต

วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525.

ครรรชิต ปังคานนท์. แดนแห่งกรรมสิทธิ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการขนส่งมวลชนใต้ดิน. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

นพรัตน์ นุสธรรม. การปฏิรูปกฎหมายที่ดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2520.

- ประสงค์ พูนสินชูสกุล. ปัญหาทางกฎหมายในกรณีระยะถอยร่น ความสูง พื้นที่ว่าง
 ของอาคาร ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
 นิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2541.
- พงษ์เทพ แซ่ลี้ว. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจำยอม : ศึกษากรณีกระชกการเวนคืน .
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลง
 กรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- พินันท์ ถักขันธ์ศิริ. มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดสิทธิการถือครองที่ดิน. วิทยานิพนธ์
 มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุจิต โต้ะวิเศษกุล. ข้อกำหนดห้ามโอนสิทธิในที่ดินของเอกชนตามกฎหมาย. วิทยา
 นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาคผนวก

๓๙๘ แดนแห่งกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์

มาตรา ๑๓๓๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดินนั้น ท่านว่าบุคคลอาจได้มาตามกฎหมายที่ดิน

หมวด ๒

แดนแห่งกรรมสิทธิ์ และการใช้กรรมสิทธิ์

มาตรา ๑๓๓๕ ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ท่านว่าแดนแห่งกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นกินทั้งเหนือพื้นดินและใต้พื้นดินด้วย

มาตรา ๑๓๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๓๓๗ บุคคลได้ใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหาย หรือเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์สินนั้นมาค้ำประกันประกอบไซ้ ท่านว่าเจ้าของอสังหาริมทรัพย์มีสิทธิจะปฏิบัติการเพื่อยังความเสียหายหรือเดือดร้อนนั้นให้สิ้นไป ทั้งนี้ไม่ลบล้างสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทน

มาตรา ๑๓๓๘ ข้อจำกัดสิทธิแห่งเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้นั้น ท่านว่าไม่จำกัดจดทะเบียน

ข้อจำกัดเช่นนี้ ท่านว่าจะถอนหรือแก้ไขให้หย่อนลงโดยนิติ-

กรรมไม่ได้นอกจากกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้อจำกัดซึ่งถอนหรือแก้ไขให้

มาตรา ๑๓๓๙ จากที่ดินสูงมาในหรือน้ำไหลตามระนาบไซ้ ท่านว่าเจ้าของที่ดินของตน

มาตรา ๑๓๔๐ จากที่ดินสูงมาในหรือน้ำไหลมาในที่ดินของผู้อื่น ถ้าได้รับความเสียหายที่ดินต่ำอาจเรียกค่าชดเชยในทางน้ำ หรือต่อที่ดินต่ำในอันจะเรียก

มาตรา ๑๓๔๑ หรือการปลูกสร้างอยู่ติดต่อกัน

มาตรา ๑๓๔๒ หรือขยะมูลฝอยนั้นที่ดินไม่ได้

คูหรือการขุด

กรรมไม่ได้ นอกจากจะได้ทำนิติกรรมเป็นหนังสือและจดทะเบียน
กับพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อจำกัดซึ่งกำหนดไว้เพื่อสาธารณประโยชน์นั้น ท่านว่าจะ
ถอนหรือแก้ไขให้หย่อนลงมิได้เลย

มาตรา ๑๓๓๙ เจ้าของที่ดินจำต้องรับน้ำซึ่งไหลตามธรรมดา
จากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน

น้ำไหลตามธรรมดามายังที่ดินต่ำ และจำเป็นแก่ที่ดินนั้น
ไซ้ไร ท่านว่าเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่สูงกว่าจะกั้นเอาไว้ได้เพียงที่จำเป็น
แก่ที่ดินของตน

มาตรา ๑๓๔๐ เจ้าของที่ดินจำต้องรับน้ำซึ่งไหลเพราะระบาย
จากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน ถ้าก่อนที่ระบายนั้นน้ำได้ไหล
เข้ามาในที่ดินของตนตามธรรมดาอยู่แล้ว

ถ้าได้รับความเสียหายเพราะการระบายน้ำ ท่านว่าเจ้าของ
ที่ดินต่ำอาจเรียกร้องให้เจ้าของที่ดินสูงทำทางระบายน้ำและ
ออกค่าใช้จ่ายในการนั้น เพื่อระบายน้ำไปให้ตลอดที่ดินต่ำจนถึง
ทางน้ำ หรือท่อน้ำสาธารณะ ทั้งนี้ไม่ลบหลู่สิทธิแห่งเจ้าของ
ที่ดินต่ำในอันจะเรียกเอาค่าทดแทน

มาตรา ๑๓๔๑ ท่านมิให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ทำหลังคา
หรือการปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งทำให้น้ำฝนตกลงยังทรัพย์สินซึ่ง
อยู่ติดต่อกัน

มาตรา ๑๓๔๒ บ่อ สระ หลุมรับน้ำโสโครก หรือหลุมรับปุ๋ย
หรือขยะมูลฝอยนั้น ท่านว่าจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขต
ที่ดินไม่ได้

คูหรือการขุดร่องเพื่อวางท่อน้ำใต้ดินหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกัน

นั้น ท่านว่าจะทำใกล้แนวเขตที่ดินกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนลึกของคูหรือร่องนั้นไม่ได้ แต่ถ้าทำห่างแนวเขตหนึ่งเมตรหรือกว่านั้น ท่านว่าทำได้

ถ้ากระทำการดังกล่าวไว้ในสองวรรคก่อนใกล้แนวเขตไซรั ท่านว่าต้องใช้ความระมัดระวังตามควร เพื่อป้องกันมิให้ดินหรือทรายพังลง หรือมิให้น้ำหรือสิ่งโสโครกซึมเข้าไป

มาตรา ๑๓๔๓ ห้ามมิให้ขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินเกินควรจนอาจเป็นเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อกันแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย

มาตรา ๑๓๔๔ รั้ว กำแพง รั้วต้นไม้ คุ ซึ่งหมายเขตที่ดินนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของที่ดินทั้งสองข้างเป็นเจ้าของรวมกัน

มาตรา ๑๓๔๕ เมื่อรั้วต้นไม้ หรือคุซึ่งมีได้ใช้เป็นทางระบายน้ำเป็นของเจ้าของที่ดินทั้งสองข้างรวมกัน ท่านว่าเจ้าของข้างใดข้างหนึ่งมีสิทธิที่จะตัดรั้วต้นไม้ หรือถมคุนั้นได้ถึงแนวเขตที่ดินของตน แต่ต้องก่อกำแพง หรือทำรั้วตามแนวเขตนั้น

มาตรา ๑๓๔๖ ถ้ามีต้นไม้อยู่บนแนวเขตที่ดิน ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของที่ดินทั้งสองข้างเป็นเจ้าของต้นไม้รวมกัน ดอกผลเป็นของเจ้าของที่ดินคนละส่วนเสมอกัน และถ้าตัดต้นลงไซรั ไม้ นั้นเป็นของเจ้าของที่ดินคนละส่วนดุจกัน

เจ้าของแต่ละฝ่ายจะต้องการให้ขุดหรือตัดต้นไม้ก็ได้ ค่าใช้จ่ายในการนั้นต้องเสียเท่ากันทั้งสองฝ่าย แต่ถ้าเจ้าของอีกฝ่ายหนึ่งละสิทธิในต้นไม้ไซรั ฝ่ายที่ต้องการขุดหรือตัดต้องเสียค่าใช้จ่ายฝ่ายเดียว ถ้าต้นไม้ นั้นเป็นหลักเขตและจะหาหลักเขตอื่นไม่

เหมาะเหมือ
ได้

มาตร
ที่ดินติดต่อก
ได้บอกผู้ค
แต่ผู้นั้นไม่ค

มาตร
ที่ดินติดต่อก
ที่ดินแปลง

มาตร
ทางออกถึง
ผ่านที่ดินช

ที่ดิน
หรือมีที่ช
ท่านว่าให้

ที่แล
ของผู้มีสิข
แต่น้อยที่

เป็นทางผ
ผู้มีสิ

อยู่เพื่อคว
นั้นนอกจ
เงินรายปี

มาตร

เหมาะสมเหมือน ท่านว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะต้องการให้ขาดหรือตัดไม่ได้

มาตรา ๑๓๔๗ เจ้าของที่ดินอาจตัดรากไม้ซึ่งรุกเข้ามาจากที่ดินติดต่อและเอาไว้เสีย ถ้ากิ่งไม้ยื่นล้ำเข้ามา เมื่อเจ้าของที่ดินได้บอกผู้ครอบครองที่ดินติดต่อให้ตัดภายในเวลาอันสมควรแล้ว แต่ผู้นั้นไม่ตัด ท่านว่าเจ้าของที่ดินตัดเอาเสียได้

มาตรา ๑๓๔๘ ดอกผลแห่งต้นไม้ที่หล่นตามธรรมดาลงในที่ดินติดต่อแปลงใด ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นดอกผลของที่ดินแปลงนั้น

มาตรา ๑๓๔๙ ที่ดินแปลงใดมีที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ไซ้ไร ท่านว่าเจ้าของที่ดินแปลงนั้นจะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้

ที่ดินแปลงใดมีทางออกได้แต่เมื่อต้องข้ามสระ บึง หรือทะเล หรือมีที่ชันอันมีระดับที่ดินกับทางสาธารณะสูงกว่ากันมากไซ้ไร ท่านว่าให้ใช้ความในวรรคต้นบังคับ

ที่และวิธีทำทางผ่านนั้นต้องเลือกให้พอควรแก่ความจำเป็นของผู้มีสิทธิจะผ่าน กับทั้งให้คำนึงถึงที่ดินที่ล้อมอยู่ให้เสียหายแต่น้อยที่สุดที่จะเป็นได้ถ้าจำเป็น ผู้มีสิทธิจะผ่านจะสร้างถนนเป็นทางผ่านก็ได้

ผู้มีสิทธิจะผ่านต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่เพื่อความเสียหายอันเกิดแต่เหตุที่มีทางผ่านนั้น ค่าทดแทนนั้นนอกจากค่าเสียหายเพราะสร้างถนน ท่านว่าจะกำหนดเป็นเงินรายปีก็ได้

มาตรา ๑๓๕๐ ถ้าที่ดินแบ่งแยกหรือแบ่งโอนกันเป็นเหตุให้

แปลงหนึ่งไม่มีทางออกไปสู่ทางสาธารณะไซ้ร์ ท่านว่าเจ้าของที่ดินแปลงนั้นมีสิทธิเรียกร้องเอาทางเดินตามมาตราก่อนได้เฉพาะบนที่ดินแปลงที่ได้แบ่งแยกหรือแบ่งโอนกันและไม่ต้องเสียค่าทดแทน

มาตรา ๑๓๕๑ เจ้าของที่ดิน เมื่อบอกล่วงหน้าตามสมควรแล้ว อาจใช้ที่ดินติดต่อกันเพียงที่จำเป็นในการปลูกสร้างหรือซ่อมแซมรั้ว กำแพง หรือโรงเรือน ตรงหรือใกล้แนวเขตของตน แต่จะเข้าไปในเรือนที่อยู่ของเพื่อนบ้านข้างเคียงไม่ได้ เว้นแต่ได้รับความยินยอม

ถ้าได้ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นไซ้ร์ ท่านว่าเพื่อนบ้านข้างเคียงจะเรียกเอาค่าทดแทนก็ได้

มาตรา ๑๓๕๒ ท่านว่าถ้าเจ้าของที่ดินได้รับค่าทดแทนตามสมควรแล้วต้องยอมให้ผู้อื่นวางท่อน้ำ ท่อระบายน้ำ สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันผ่านที่ดินของตน เพื่อประโยชน์แก่ที่ดินติดต่อกัน ซึ่งถ้าไม่ยอมให้ผ่านก็ไม่มีทางจะวางได้ หรือถ้าจะวางได้ก็เปลืองเงินมากเกินควร แต่เจ้าของที่ดินอาจให้ยกเอาประโยชน์ของตนขึ้นพิจารณาด้วย

เมื่อมีเหตุผลพิเศษ ถ้าจะต้องวางเหนือพื้นดินไซ้ร์ ท่านว่าเจ้าของที่ดินอาจเรียกให้ซื้อที่ดินของตนบางส่วนตามควรที่จะใช้ในการนั้น โดยราคาคุ้มค่าที่ดินและค่าทดแทนความเสียหาย ซึ่งอาจมีเพราะการขายนั้นด้วย

ถ้าพฤติการณ์เปลี่ยนไป เจ้าของที่ดินอาจเรียกให้ย้ายถอนสิ่งที่วางนั้นไปไว้ ณ ส่วนอื่นแห่งที่ดินของตนตามแต่จะเหมาะแก่ประโยชน์แห่งเจ้าของที่ดิน

ค่าย้าย
การณพิเศ
ค่าย้ายถอ

มาตรา
ในที่ดินขอ
บ่อหรือส
หรือเตริย
ท่านว่าเจ้

มาตรา
ถ้าเจ้าขอ
เลี้ยงสัตว์
และสิ่งเ

มาตรา
ไม่มีสิท
ตามคว

ท่านให้
เป็นอ

รวมกั

คำย้ายถอนนั้น เจ้าของที่ดินติดต่อเป็นผู้เสีย แต่ถ้ามีพฤติ-
การพิเศษไต่ถาม ท่านว่าจะให้เจ้าของที่ดินอีกฝ่ายหนึ่งช่วยเสีย
คำย้ายถอนตามส่วนอันควรก็ได้

มาตรา ๑๓๕๓ บุคคลอาจพาปศุสัตว์ของตนผ่านหรือเข้าไป
ในที่ดินของผู้อื่นซึ่งมีได้กันเพื่อไปเลี้ยง และอาจเข้าไปเอน้ำใน
บ่อหรือสระในที่เช่นว่านั้นมาใช้ได้ เว้นแต่ที่ดินเป็นที่เพาะปลูก
หรือเตรียมเพื่อเพาะปลูก หวาน หรือมีรัญญาชาติขึ้นอยู่แล้ว แต่
ท่านว่าเจ้าของที่ดินยอมห้ามได้เสมอ

มาตรา ๑๓๕๔ ถ้ามีจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นให้ทำได้และ
ถ้าเจ้าของไม่ห้าม บุคคลอาจเข้าไปในที่ป่า ที่ดง หรือในที่มีหญ้า
เลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นที่ดินของผู้อื่น เพื่อเก็บฟืน หรือผลไม้ป่า ผัก เห็ด
และสิ่งเช่นกัน

มาตรา ๑๓๕๕ เจ้าของที่ดินริมทางน้ำ หรือมีทางน้ำผ่าน
ไม่มีสิทธิจะชักเอาน้ำไว้เกินกว่าที่จำเป็นแก่ประโยชน์ของตน
ตามควร ให้เป็นเหตุเสื่อมเสียแก่ที่ดินแปลงอื่นซึ่งอยู่ตามทางน้ำนั้น

หมวด ๓

กรรมสิทธิ์รวม

มาตรา ๑๓๕๖ ถ้าทรัพย์สินเป็นของบุคคลหลายคนรวมกัน
ท่านให้ใช้บทบัญญัติในหมวดนี้บังคับ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้
เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๓๕๗ ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เป็นเจ้าของ
รวมกันมีส่วนเท่ากัน

มาตรา ๑๓๕๘ ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของรวมมี

ประวัติผู้เขียน

นายสรายุทธ์ จันทวรรณกุล เกิดวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2516 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลาย จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย แผนกศิลป์-คำนวณ เมื่อปีการศึกษา 2533 จากนั้นเข้าศึกษาชั้นปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2534 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2537

